

Denne side er redigeret af Thomas Andreasen

▲ Hans Dammeyer (tv.) og Søren Rasmussen ved flyglet i Abildgård Kirke. Det er lige så fast inventar i kirken som orglet i den anden ende af kirkerummet. Kirkemusikeren og organisten afløser hinanden og arbejder sammen om en række af de kirkelige arrangementer, blandt andet konfirmationerne, hvor der veksles mellem orgel, flygel, fælles- og korsang og orkester. – Foto: Henning Bagger/Scanpix.

Menigheder må selv stille krav om ny rytmisk musik

Menighedsrådet bestemmer, hvordan musikken skal lyde i deres kirke. Det har Abildgård Sogn i Frederikshavn taget konsekvensen af. Her har man ansat såvel en rytmisk kirkemusiker som en klassisk organist

AF JØRGEN STEENS

Det er i høj grad op til menighederne selv, via menighedsrådene, at stille krav om, at der også skal være ny rytmisk musik i folkekirken, og ikke kun den gamle, traditionelle, klassiske orgelmusik.

"Menighedsrådene må finde ud af, hvilken musikalsk profil deres kirke skal have. Bolden ligger hos kirken selv, hvis den nye, rytmiske musik skal have mere plads," fastslår Hans Dammeyer, kirkemusiker ved Abildgård Kirke i Frederikshavn.

At det i vid udstrækning er op til menighedsrådene selv at bestemme, hvordan musikken skal lyde i deres kirke, tog man for fire år siden konsekvensen af i Abildgård Sogn, et middelstort bysogn med 8500 indbyggere og en kirke, der i år fejrer 40-års-jubilæum.

Som noget helt specielt valgte menighedsrådet her at dele ansvaret for musikken op, så man i dag har ansat såvel en klassisk uddannet organist som en rytmisk kirkemusiker.

De to afløser hinanden ved orgel og gudstjenester, men har samtidig hver sit ansvarsområde. Organisten forestår de store klassiske orgelværker og leder kirkens voksenkor, mens kirkemusikeren tager sig af den nye rytmiske kirkemusik og kir-

kens orkester og børne- og ungdomskor.

Det er en model, som mange andre bykirker, hvor man har ansat organist og organistassistent, har mulighed for at tage op, mener organist Søren Rasmussen og kirkemusiker Hans Dammeyer.

"Har man to organister, og er kirkens akustik i øvrigt gearet til den rytmiske musik, bør man tænke bredere ved ansættelser frem for blot at ansætte en organist og en organistassistent, som musikalsk mere eller mindre er kloninger af hinanden," understreger Søren Rasmussen.

Han er uddannet ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og har været organist ved Abildgård Kirke siden 1989.

Vestervig Kirkemusikskole satte med et seminar i august fokus på den rytmiske musiks rolle i kirken. Den direkte anledning var, at de tre kirkemusikskoler i Danmark, som hører under folkekirken, er gået i gang med at udarbejde nye studieplaner, som formentlig også får den rytmiske kirkemusik ind som en del af undervisningen. Sker det, vil folkekirken dermed for første gang officielt åbne dørene for den rytmiske kirkemusik, som fik en fod indenfor med de nutidige salmer, der kom med i den nye salmebog.

Rundtom i de enkelte sogne har den rytmiske kirkemusik mange steder vundet indpas. Det er ikke sket uden sværdslag, og fronterne mellem de klassiske og de rytmiske fortalere eksisterer stadig, men er hastigt under nedbrydning.

"Jeg har selv rykket mig meget," fortæller Søren Rasmussen.

"For 20 år tilbage var jeg temmelig konservativ, men i dag er jeg nået til den erkendelse, at hvis vi klassiske

organister ikke 'spiller med' med hensyn til den rytmiske kirkemusik, så vil vi undergrave vores egne stillinger, for så risikerer vi, at menighedsrådene i stigende grad begynder at ansætte deltidsmusikere. Hvis organisterne vil værne om deres fuldtidsstillinger, er vi simpelthen nødt til at åbne mere for de nutidige strømninger," siger han.

Og det behøver man ikke være ked af. Den klassiske og rytmiske musik kan sagtens gå hånd i hånd i gensidig respekt for hinanden, understreger Søren Rasmussen. Det er Abildgård Kirke netop et eksempel på.

"Det er jo ikke sådan, at al musik, der blev skrevet efter 1750, bare er noget skidt. Der er god og dårlig musik i alle gener. Blot fordi det er klassisk, behøver musikken jo heller ikke altid at have høj kvalitet."

I mindre sogne, hvor der kun er ressourcer til ansættelse af én organist, kan problemet være, at han eller hun må prøve at spænde over det hele, og det falder ikke altid heldigt ud, når den klassisk uddannede organist forsøger at kaste sig over det rytmiske uden at besidde hverken puls eller kvalifikationer.

"Nogle magter alle stilarter, men det er de færreste, og samtidig bliver organisterne ladt lidt i stikken af koralbogen til salmebogen, hvor man ikke altid har fået noteret melodierne til de nye, rytmiske salmer korrekt," forklarer Hans Dammeyer.

Med modellen i Abildgård Sogn har man fundet luksusløsningen, men man kan generelt komme et pænt stykke ad vejen ved at få den rytmiske musik ind som pensum i undervisningen af de nye organister, og det vil man helt sikkert få, mener Søren Rasmussen.

Idéen om at ansætte en rytmisk

kirkemusiker i Abildgård Sogn opstod, da menighedsrådet sammenlagde de medhjælperstillinger, man hidtil havde haft, til en fuldtidsstilling. Søren Rasmussen var med til at foreslå nyskabelsen, som han oplevede som en lettelse. Nu kunne han koncentrere sig om det, han var uddannet til: Den klassiske musik og de store klassiske orgelværker.

Hans Dammeyer er cand.phil. i musik. Han har været musiklærer på Silkeborg Højskole og har komponeret musik til en række fællessange og salmer, blandt andet til salmen "Du kom til vor runde jord", nr. 70 i Den Danske Salmebog.

De to er enige om, at hver musikstil har sine styrker og svagheder. Den rytmiske musik taler et sprog, som folk hurtigt føler sig engageret i, anfører Dammeyer, mens Søren Rasmussen har svært ved at forestille sig en "tung begravelse" eller en anden højtidelig kirkelig handling uden klassisk orgelspil.

Orglet er godt til processionsmusik og dermed fortræffeligt til præ- og postludium, mener Dammeyer. Men stod det til ham, skulle gudstjenestens fællessang ledsages af klaver eller flygel.

"Her kan du markere anslagene uden at komme til at overdøve de syngende, som man kan opleve det ved orgelspil," siger han.

Men kollegaen mener, at det blot er et spørgsmål om korrekt registrering, og at gode gamle kernesalmer kræver orgelledsagelse.

Den diskussion fortsætter, men den klassiske og den rytmiske organist i Abildgård Sogn er enige om, at kirken skal have plads til såvel det ene som det andet.